

Justis- og beredskapsdepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 19/1735

Dato: 16. august 2019

Vår ref.: 288057

Høring - Sammenslåing av Fredrikstad tingrett, Halden tingrett, Moss tingrett og Sarpsborg tingrett

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 27.5.2019 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som en berørt bransjeorganisasjon. Saken er forelagt lovutvalget for sivilprosess og voldgift og styret i Østfold og Follo krets av Advokatforeningen. Lovutvalget for sivilprosess og voldgift består av Christian Reusch (leder), Grethe Gullhaug, Nina Monssen, Ola Øverseth Nisja, Lene Sandberg og Peter Vagle. Styret i Østfold og Follo krets består av Lars Winsvold (leder), Marion Eriksrød Nordenhaug, Thomas Andrews, Miren Kliland Gundersen, Ole Richard Holm-Olsen og Kjetil Holo (vara).

2 MERKNADER TIL FORSLAGET

Advokatforeningen vil generelt peke på at det kan være gode grunner til å slå sammen domstoler. Man

kan anta at sammenslåinger kan øke kvaliteten på domstolen ved at man får et større kollegium. Kanskje kan det også bli mer attraktivt å søke seg til domstolen for kvalifiserte søkere.

Det er imidlertid en forutsetning for sammenslåing av domstoler av det omfang som foreslås i høringsnotatet, at saken er grundig utredet. Som kjent vil delutredning I fra Domstolkommisjonen leveres om ikke lenge. Denne vil drøfte aspekter som berøres i høringsnotatet. Det er også andre forhold ved forslaget som bør utredes nærmere før beslutning tas.

Styret i Østfold og Follo krets av Advokatforeningen, som representerer advokater som sogner til domstolene som foreslås sammenslått, har fått seg forelagt høringsnotatet. Kretsen har kommet med bemerkninger som inntas i det følgende (resten av punkt 2):

Styret i Advokatforeningen Østfold og Follo har etter omstendighetene ikke hatt mulighet til å arrangere et høringsmøte i kretsen. Styret har imidlertid per e-post forelagt høringsnotatet for samtlige medlemmer i kretsen. Man bygger høringsuttalelsen både på de innspill som er mottatt og styrets egne vurderinger.

Generelt om forslaget i høringsnotatet:

I høringsnotatet omtales informasjonsmøtet som tingrettene holdt i kretsen den 18. mars 2019, med følgende oppsummering (s. 6): «*Møtedeltakerne var gjennomgående positive til en sammenslåing og samlokalisering.*» Vi kan ikke se at denne formuleringen er dekkende for advokatsiden. For det første var det invitert til et «*informasjonsmøte*» og ikke et *høringsmøte* med forutsetningsvis forberedte innspill. Det ble for det andre, fra ulike tilstedeværende advokater, i spørsmålsrunden uttrykt ulike oppfatninger om sammenslåingsplanene. Det ble fra enkelte advokater bl.a. reist spørsmål om konsekvenser for advokatetableringen i ulike byer, jf. herunder reisegodtgjøringsproblematikken, ulemper i saker med befaringer, ulemper for fengslingsaker m.m.. Kretsstyrets leder, advokat Lars Winsvold, understreket under møtet at saken var helt fersk og ikke behandlet i formelle organer, m.a.o. et forbehold om hvordan advokatene og styret i kretsen ville forholde seg.

Styret har i den etterfølgende runden med høringsnotatet merket seg at det er delte oppfatninger blant advokater i kretsen om sammenslåingen. Det er også delte oppfatninger blant styrets medlemmer.

Det er imidlertid full enighet i styret om at saken krever en grundigere utredning av viktige problemstillinger og konsekvenser av generell og prinsipiell art.

Problemstillinger som må utredes:

Høringsnotatet inneholder ikke drøfting av helt sentrale problemstillinger, herunder:

- Forslagets utgangspunkt om «moderat spesialisering». Det er ikke omtalt noe prinsipielt utredet grunnlag for dette, og spørsmålet er hva som legges i det og hvordan det tenkes praktisert uten at det oppstår uheldige konsekvenser. Dette er et generelt spørsmål som hører hjemme i Domstolkommisjonens utredning.
- Konsekvenser for advokatenes hverdag og inntjening, med *systematisk* mye mer reisefravær for advokater i andre byer enn der tingretten legges, spesielt for advokater som har betydelige saksporteføljer innen strafferett og fri sakførsel. Dette sammenholdt med innstrammingene og de begrensinger for fraværsgodtgjøring generelt, som allerede er et betydelig problem.
- Konsekvenser for advokattilbudet i andre byer/steder enn der hvor tingretten etter hvert legges. Dette har naturligvis sammenheng med forrige punkt.
- Konsekvenser for det rettssøkende publikum fra mindre ressurssterke grupper. Også da med

- hensyn til antatt reduksjon i advokattilbudet på hjemstedet.
- Konsekvenser for varetektsfengslinger, med tids- og ressursbruk, herunder bl.a. grensekriminalitetssaker.
  - Man er for øvrig ukjent med politidistriktets framtidige organisering, som kan ha betydning.
  - Dersom det konkluderes med sammenslåing, er det absolutt grunn til å være kritisk til at det planlegges med rettssaler kun i den byen hvor tingretten etterhvert etableres. Problemstillingen er blant annet aktuell for ressursbruk for alle parter ved varetektsfengslinger. Men det er også spørsmål om fornuftig ressursbruk for mange sivile saker hvor for eksempel befaringer langt unna kan bety mer tidsbruk og mer press på saksgjennomføringen, eksempelvis innenfor én og samme dag.

En analyse av konsekvenser kan ikke bare ta utgangspunkt i avstander, men må se det totale bildet hvor det er ulike faktorer og konsekvenser for ulike aktører og brukergrupper. I den sammenheng er det viktig å merke seg at Østfoldområdet er befolkningsrikt.

3 KONKLUSJON

Som kretsstyret påpeker er det flere forhold ved forslaget som ikke er tilstrekkelig utredet. Først og fremst må Domstolkommisjonens nært forestående delinnstilling avvantes. Den formodes å inneholde grundige analyser og vurderinger som er viktige i et beslutningsgrunnlag.

Det må så gis tid til en ny høring for saken, etter et grundigere utredet beslutningsgrunnlag.

Jens Johan Hjort
leder

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær